

# KONKURS Z HISTORII – SZKOŁA PODSTAWOWA

## Z dziejów mieszkańców starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu, Hebrajczyków- Izraelitów oraz chrześcijan

### Cele i umiejętności:

1. popularyzowanie wiedzy historycznej, zachęcanie do poznawania przeszłości Europy,
2. kształtowanie postaw: patriotyzmu, tolerancji, poszanowania dla innych narodów; promowanie wartości demokratycznych i społeczeństwa obywatelskiego,
3. kształtowanie umiejętności posługiwania się zdobytą wiedzą historyczną do rozumienia problemów współczesnego świata,
4. kształtowanie umiejętności posługiwania się ze zrozumieniem terminologią historyczną,
5. wyłanianie i promowanie młodzieży o ponadprzeciętnej wiedzy i umiejętnościach,
6. przygotowanie uczniów do podjęcia nauki w gimnazjum,
7. kształtowanie umiejętności przyporządkowywania faktów, idei, postaci procesów historycznych odpowiednim czasom i miejscom oraz dostrzeganie zależności pomiędzy nimi,
8. ujmowanie treści historycznych w związkach przyczynowo-skutkowych,
9. wykorzystywanie źródeł historycznych (map, diagramów, dzieł sztuki) do interpretacji faktów i ich oceny

Problematyka i wymagania konkursu obejmują i poszerzają treści podstawy programowej z historii do szkoły podstawowej zgodnie podanym tematem – *Obrazki z dziejów mieszkańców starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu, Hebrajczyków- Izraelitów oraz chrześcijan*. Uczestnika konkursu obowiązują wiadomości zawarte w podręcznikach do szkoły podstawowej oraz wymieniona poniżej literatura.

Szczególną uwagę uczestnik konkursu powinien zwrócić na wymienione poniżej zagadnienia oraz na informacje zawarte w lekturach

### Zagadnienia (do I, II i III etapu )

#### 1. Starożytny Egipt

- a) położenie oraz środowisko naturalne Egiptu – wpływ na życie mieszkańców
- b) życie codzienne mieszkańców starożytnego Egiptu
- c) religia starożytnego Egiptu
- d) wiedza i umiejętności starożytnych Egipcjan

#### 2. Starożytna Grecja

- a) położenie oraz środowisko naturalne starożytnej Grecji – wpływ na życie mieszkańców

- b) życie codzienne mieszkańców w starożytnej Hellady – wychowanie dzieci i młodzieży (Ateny, Sparta)
- c) Religia - mitologia Greków
- d) Homer, wojna trojańska
- e) osiągnięcia starożytnych Greków w dziedzinie nauki i kultury – sztuki

### **Zagadnienia dodatkowe (do II i III etapu )**

#### **1. Starożytna Grecja**

- a) narodziny i rozwój demokracji w Atenach
- b) wojny Greków w obronie niepodległości
- c) Aleksander Wielki i jego czasy, kultura hellenistyczna

#### **2. Starożytny Rzym**

- a) położenie oraz środowisko naturalne starożytnego Rzymu – wpływ na życie mieszkańców
- b) legenda o powstaniu Rzymu
- c) religia - mitologia Rzymian
- d) życie codzienne mieszkańców starożytnego Rzymu
- e) powstanie Spartakusa, niewolnicy w starożytnym Egipcie, Helladzie i Rymie
- f) osiągnięcia starożytnych Rzymian w dziedzinie nauki i kultury – sztuki
- g) narodziny i upadek republiki, Juliusz Cezar
- h.) przyczyny upadku Rzymu (IV-V)

#### **3. Hebrajczycy – Izraelici**

- a) Abraham, Mojżesz, Salomon
- b) charakterystyka judaizmu, Tora

#### **4. Narodziny i rozwój chrześcijaństwa (I-V w. n.e.)**

- a) narodziny nowej religii,
- b) chrześcijaństwo a wierzenia mieszkańców Egiptu, Hellady i Rymy – podobieństwa i różnice
- c) jak chrześcijaństwo stało się religią panującą

### **Literatura:**

#### **a.) obowiązująca na I, II i III etapie**

- *Encyklopedia szkolna. Historia*, WSiP, Warszawa 2005
- *Encyklopedia Odkrycia Młodych* (Larousse), t. II, *Egipt - Grecja - Rzym*, Polska Oficyna Wydawnicza „BGW”, Warszawa 1991
- G. Hart, *Starożytny Egipt*, wyd. Arkady, Warszawa 1994 (seria: *Patrzę – Podziwiam – Poznaje*)

- H. Doskočilová, *Diogenes w beczce oraz dwadzieścia innych opowieści...*, wyd. Albatros Praga, 1988
- N. Hawthorne, *Opowieści z zaczarowanego lasu*, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 1989, rozdz.: *Głowa Meduzy, Trzy złote jabłka, Chimera, Minotaur, Zęby smoka, Złote Runo*
- J. Żylińska, *Tezeusz i Ariadna; Mistrz Dedal; Opowieść o Heraklesie*, KAW, Warszawa 1976

**b.) dodatkowa obowiązująca na II i III etapie**

- F. Conti, *Historia starożytnego Rzymu*, wyd. Radwan, Warszawa 2004, s.12-87, 164-209
- *Ilustrowana Historia Świata*, Wyd. Hachette, Warszawa 2005:
  - t.4 - *Hebrajczycy w Ziemi Obiecanej*, s.38-41; t.5 - *Królestwo izraelskie*, s.14-17, *Grecja archaiczna*, s.26-33, *Założenie Rzymu*, s.34-37; t.6 - *Narodziny demokracji, Grecka ceramika*, s.38-43;
  - t.7 - *Wojny perskie, Bogowie greccy*, s.26-33, *Narodziny republiki, Rzym, symbole i insygnia*, s.38-43; t.9 - *Podboje Aleksandra, Sztuka hellenistyczna*, s.6-13
- P. Miguel, *W antycznej Grecji*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1991 (seria: *Tak żyli ludzie*)
- A. Świderkówna, *Koń, który nazywał się Bukefalas*, WSiP, W-wa 1989, (seria: *Biblioteczka Historyczna*)
- J. Parandowski, *Wojna Trojańska*, Wyd. Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek, Warszawa 1988